

سامانه تسویه ناخالص آئی (ساتنا) چیست و چه مزایایی دارد؟

سیستم بانکی در هر کشور به دنبال آن است که مبادلات بین بانکی را تسهیل کند و افزایش بدهد. بر همین اساس روش‌های مختلفی برای نقل و انتقال وجود دارد که می‌تواند مسیر رسیدن به این هدف را هموار کند. سامانه تسویه ناخالص آئی یا ساتنا که نوعی حواله بین بانکی است یکی از همین روش‌های انتقال وجه است. بر این اساس مشتریان می‌توانند مبالغ موردنظرشان را به صورت آئی بین بانک‌ها جابجا کنند. در این مقاله از **اخبار بورس** می‌خواهیم بدانیم که مزایای ساتنا چیست و چقدر زمان می‌برد. هم‌چنین کارمزد و سقف انتقال ساتنا را بررسی می‌کنیم و توضیح می‌دهیم که فرق سامانه‌های پایا و ساتنا در چیست.

این مقاله آموزشی کاری از گروه تولید محتوای اخبار بورس (<https://akhbarbourse.com>) است. اشتراک‌گذاری و استفاده از آن با ذکر منبع مانعی ندارد.

فهرست مطالب

- ۱.....سامانه تسویه ناخالص آئی (ساتنا) چیست؟
- ۱..... نحوه انتقال وجه ساتنا
- ۲..... فرق پایا و ساتنا چیست؟
- ۳..... فرق سامانه ساتنا و سحاب
- ۳..... حواله بین بانکی از طریق ساتنا چقدر زمان میبرد و سقف آن چقدر است؟
- ۴..... مزایای سامانه تسویه ناخالص آئی (ساتنا)
- ۴..... کدام بانکها عضو سامانه ساتنا هستند؟
- ۵..... نکاتی در مورد سامانه تسویه ناخالص آئی
- ۵..... جمع بندی
- ۶..... سوالات متداول با پاسخ های کوتاه

سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) چیست؟

اول از همه برویم سراغ تعریف سامانه تسویه ناخالص آنی (Real Time Gross Settlement) تا بهتر متوجه شویم که ساتنا اصلا چیست و چرا باید از آن استفاده کنیم. احتمالا تا الان فهمیده‌اید که واژه‌ی ساتنا از سرواژه‌های عبارت «سامانه تسویه ناخالص آنی» گرفته شده است. به کمک این سیستم می‌توانیم نقل و انتقال‌های الکترونیک (یا حضوری) را در بین بانک‌ها و موسسه‌های بزرگ مالی به آسانی انجام بدهیم. ساتنا نخستین بار در سال ۱۳۸۵ برای انتقالات آنلاین بین بانکی تاسیس شد اما بعدا در سال ۱۳۸۶ فعالیتش را در قالب سیستم نقل و انتقال وجوه بین بانکی گسترش داد.

کارت به کارت کردن یکی از رایج‌ترین روش‌های انتقال وجه است اما سقف مشخصی دارد. برای انتقال وجه مبالغ بیشتر می‌توانیم از روش‌هایی مثل ساتنا یا پایا استفاده کنیم.

می‌توانیم بگوییم که ساتنا پلی ارتباطی میان بانک‌های فعال سراسر کشور است که به نقل و انتقال آنلاین و حضوری وجوه کمک می‌کند. در تعریف این سامانه، واژه‌ی آنی اهمیت زیادی دارد و نشان می‌دهد که خدمات در این سیستم در لحظه انجام می‌شوند. همچنین ویژگی دیگر این سیستم آن است که تراکنش در آن قطعی است و پس از تکمیل، امکان برگشت وجه یا لغو عملیات وجود ندارد.

نحوه انتقال وجه ساتنا

دستور پرداخت‌هایی که در این سامانه صادر می‌شوند، با شماره‌ای ۱۶ رقمی مشخص می‌شوند. سررسید تمام این دستورهای پرداخت مربوط به همان روز است و این امر باعث می‌شود امکان تکرار فرایند در کل شبکه بانکی کشور غیرممکن شود. ممکن است برخی فکر کنند که این سیستم فقط آنلاین است؛ ولی این‌طور نیست و حتی به صورت حضوری هم می‌توانید از این خدمات استفاده کنید.

برای انجام تراکنش‌های بالای ۲۰۰ میلیون تومان (برای اشخاص حقیقی) و یک میلیارد تومان (برای اشخاص حقوقی) لازم است که اسنادی موجه برای انجام معامله به منظور انتقال وجه ارائه شود. این کار برای مقابله با پولشویی انجام می‌شود.

اگر مانده حساب فردی که قصد انتقال وجه را دارد کم باشد، تراکنش تا پایان روز در صف انتظار می‌ماند. اگر نقدینگی در این فاصله تامین شود که تراکنش انجام می‌شود. در غیر این صورت درخواست باطل می‌شود.

برای انجام انتقال وجه ساتنا می‌توانید به صورت حضوری به یکی از شعب بانک موردنظر تان مراجعه کنید و فرم مربوط به «دستور پرداخت الکترونیک بین بانکی» را پر کنید. در این فرم باید نام بانک گیرنده، شماره شبای گیرنده و نام دریافت‌کننده وجه را درج کنید. پس از تایید فرم از جانب بانک، درخواست تان به مرکز ساتنا ارسال می‌شود. در نهایت وجه درخواستی به حساب بانک مقصد واریز می‌شود.

از سامانه ساتنا می‌توان برای نقل و انتقال انواع حساب‌های جاری، پس‌انداز و کوتاه‌مدت استفاده کرد.

پایا سامانه‌ای است که از آن برای پرداخت‌های شرکتی و سازمانی مثل حقوق، سود سهام و پرداخت‌هایی با تعداد بالا استفاده می‌شود.

اگر هم دوست دارید انتقال وجه به صورت آنلاین انجام بشود می‌توانید از طریق اینترنت این کار را انجام بدهید. اگر همراه بانکی دارید که قابلیت انتقال وجه ساتنا در آن وجود دارد می‌توانید از این طریق اقدام به حواله بین بانکی کنید.

فرق پایا و ساتنا چیست؟

یکی از مسائلی که در حواله بین بانکی باید به آن توجه کنیم فرق بین پایا (سامانه اتاق پایاپای الکترونیکی یا ACH) و ساتناست. شباهت‌شان را که همین الان گفتیم: از هر دو روش برای انتقال وجه بین بانکی استفاده می‌شود. هر دو هم سرعت بالایی دارند و ایمنی معامله را تضمین می‌کنند. همچنین در هر دو روش پس از تایید دستور پرداخت توسط بانک، امکان برگشت وجه یا لغو تراکنش وجود ندارد. اما تفاوت‌هایی در این میان وجود دارد که این دو سامانه را از هم مجزا می‌کند. این تفاوت‌ها را در چند گروه بررسی می‌کنیم:

- **زمان انتقال وجه:** حواله بین بانکی ساتنا حداکثر نیم ساعت طول می‌کشد. ولی در سیستم پایا انتقال وجه در زمان‌های ثابتی انجام می‌شود. درست است که سرعت پایا هم زیاد است ولی در مقایسه با ساتنا، با تاخیر بیشتری انجام می‌شود. انتقال پایا فقط در روزهای کاری (شنبه تا پنج شنبه) در ساعت‌های ۳:۴۵، ۱۰:۴۵، ۱۳:۴۵ و ۱۷:۴۵ قابل انجام است.
- **سقف مبلغ انتقال:** انتقال وجه ساتنا برای مبالغ کمتر از ۵۰ میلیون تومان ممکن نیست. ولی در انتقال وجه پایا حداقل مبلغ یک ریال و حداکثر آن ۱۰۰ میلیون تومان است.
- **روش واریز وجه:** واریز وجه در ساتنا به صورت تکی است. هر زمان بانک درخواست انتقال وجه ساتنا را ارسال کند، بانک مرکزی هم وجه را به بانک مقصد ارسال می‌کند. اما در سامانه پایا فقط

در ساعت‌های مختلفی که بالا به آن اشاره کردیم انتقال وجه به صورت گروهی از بانک مبدا به مقصد انجام می‌شود.

• **کارمزد:** کارمزد ساتنا ۰/۰۲٪ وجه انتقالی تا سقف ۲۵ هزار تومان و کارمزد پایا ۰/۰۱٪ مبلغ وجه قابل انتقال از ۲۰۰ تومان تا سقف ۲,۵۰۰ تومان است.

البته دستور پرداخت‌های ساتنا و پایا با مبدا و مقصد بانک مرکزی و همچنین دستور پرداخت‌های مربوط به تسویه وجوه پرداخت‌یاران از این قاعده مستثنی هستند و این سقف و کف‌های قیمتی روی آن‌ها اعمال نمی‌شود.

فرق سامانه ساتنا و سحاب

به جز سامانه ساتنا و پایا سامانه‌های دیگری مثل سحاب هم داریم که می‌خواهیم ببینیم فرق آن با ساتنا در چیست. سحاب مخفف سرواژه‌های عبارت سامانه حواله الکترونیکی بین بانکی است. به کمک این سیستم می‌توانیم به صورت آنی و از طریق کارت بانکی، مبلغ موردنظرمان را به کارت بانکی دیگری در شبکه‌ی شتاب واریز کنیم. در این روش، انتقال وجه هم از طریق شعبه، هم از طریق خودپرداز و هم از طریق اینترنت امکان‌پذیر است. دقت کنید که حواله‌های سحابی فقط از طریق کارت قابل انجام هستند. همچنین امکان پرداخت با تاریخ آینده در این روش وجود ندارد.

از سامانه ساتنا می‌توان برای نقل و انتقال انواع حساب‌های جاری، پس‌انداز و کوتاه‌مدت استفاده کرد.

حواله بین بانکی از طریق ساتنا چقدر زمان می‌برد و سقف آن چقدر است؟

سامانه تسویه ناخالص آنی واقعا نقل و انتقالات را به صورت آنی انجام می‌دهد. سقف آن هم نامحدود است. البته به شرطی که به صورت حضوری این کار را انجام دهید. هرچند به دلیل مبارزه با پولشویی، لازم است که علت جابجایی وجوه در مبالغ بالا به صورت کامل مشخص شود. ولی اگر بخواهید از طریق اینترنت بانک و موبایل بانک اقدام به حواله بین بانکی ساتنا کنید، باید به دستورالعمل‌های همان بانک توجه کنید که ممکن است با هم متفاوت باشند.

حواله بین بانکی پایا محدودیت جغرافیایی ندارد و در تهران، شهرستان‌ها و دیگر شهرها در تاریخ سررسید با سرعتی برابر ارسال می‌شود.

مزایای سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)

این سامانه با اهداف زیر تاسیس شده است:

- ارتقای سطح کیفی نقل و انتقالات بین بانکی
- کاهش زمان انجام مبادلات بین بانکی
- جایگزینی برای چک‌های رمزدار
- کاهش جابجایی ایران چک و وجه نقد
- انتقال وجه در زمان موردنظر مشتری
- امنیت بالا

کدام بانک‌ها عضو سامانه ساتنا هستند؟

فهرست بانک‌هایی را که به سامانه ساتنا متصل هستند در جدول زیر می‌بینید. هم‌چنین می‌توانید شماره تماس پشتیبانی ساتنای این بانک‌ها را هم در جدول زیر مشاهده کنید:

نام بانک	تلفن پشتیبانی ساتنا	نام بانک	تلفن پشتیبانی ساتنا	نام بانک	تلفن پشتیبانی ساتنا
اقتصاد نوین	۸۲۳۳۲۰۹۵	توسعه صادرات	۸۸۷۰۰۹۲۴	قرض الحسنه مهر ایران	۸۹۵۹۰۳۶۹
انصار	۸۸۳۱۱۳۶۲	حکمت ایرانیان	۸۹۵۷۱۲۳۰	قرض الحسنه رسالت	۷۷۶۴۱۹۴۳
ایران زمین	۲۲۹۱۳۸۷۴	خاورمیانه	۸۸۷۲۴۵۰۸	کارآفرین	۲۵۶۲۱۵۰۷۰
ایران و ونزوئلا	۸۸۷۹۸۸۹۲	دی	۲۸۹۳۱۲۸۴	کشاورزی	۸۴۸۹۳۳۷۷-۹
آینده	۸۵۹۳۲۲۳۲	رفاه کارگران	۸۲۱۸۸۳۰۶-۷	گردشگری	۲۲۶۳۴۶۲۹
بانک شهر	۶۶۷۲۸۸۹۶	سامان	۲۳۰۹۵۴۱۳	مسکن	۶۴۵۷۲۴۹۰-۹۴
پارسیان	۸۴۸۴۲۵۲۳	سپه	۳۵۹۱۲۴۲۰-۲۱	ملت	۸۸۳۲۵۴۵۶
پاسارگاد	۸۲۸۹۱۳۱۶-۱۸	سرمایه	۸۸۸۹۰۸۴۲	ملی ایران	۳۳۹۵۵۸۵۲
پست بانک	۸۱۵۶۲۰۴۵	سینا	۸۵۵۷۳۱۲۴	موسسه اعتباری توسعه	۸۸۶۷۷۸۵۴
تجارت	۶۶۴۸۴۰۴۹	صادرات ایران	۸۸۸۳۳۷۰۷	موسسه اعتباری عسکریه	۸۸۰۳۴۸۶۷
توسعه تعاون	۶۱۰۳۲۲۶۸	صنعت و معدن	۲۷۸۷۴۰۵۷	موسسه اعتباری کوثر	۸۲۱۳۳۲۱۵

نکاتی در مورد سامانه تسویه ناخالص آنی

- هنگام انجام انتقال وجه از طریق سامانه تسویه ناخالص آنی باید شماره شبای مقصد را بدانید.
- همراه داشتن کارت ملی در مراجعات حضوری الزامی است.
- موقع انتقال وجه باید تاریخ را مشخص کنید. می‌توانید این تاریخ را برای روزهای آینده هم تنظیم کنید. اگر این تاریخ مصادف با تعطیلات رسمی باشد، انتقال در اولین روز کاری پس از پایان تعطیلات انجام می‌شود.
- چنانچه امکان واریز وجه به حساب مقصد وجود نداشته باشد، وجه موردنظر تا انتهای همان روز کاری به حساب مبدا برگشت داده می‌شود.
- اگر گیرنده و فرستنده وجه شماره دستور پرداخت را بدانند، می‌توانند وضعیت انتقال وجه را از بانک مبدا و مقصد استعلام کنند.
- بهتر است حواله بین بانکی ساتنا را در آغاز ساعت کاری بانکی انجام بدهید که تراکنش به روزهای بعد موکول نشود.
- اگر از طریق شعبه اقدام به حواله بین بانکی ساتنا می‌کنید، سقف انتقال نامحدود است.
- در صورتی که توکن بانکی داشته باشید می‌توانید تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان در روز و سه میلیارد تومان در ماه انتقال وجه ساتنا داشته باشید.
- حواله بین بانکی ساتنا برای مبالغ کمتر از ۵۰ میلیون تومان امکان‌پذیر نیست.
- سقف انتقال وجه ساتنا از طریق اینترنت بانک یا موبایل بانک به قوانین همان بانک مربوط است و ممکن است با هم فرق داشته باشد.
- کارمزد انتقال وجه ساتنا برابر است با ۰٫۰۲٪ مبلغ تراکنش و تا سقف ۲۵ هزار تومان. در میان سایر کارمزدهای نظام بانکی ایران، روش ساتنا از همه گران‌تر است؛ ولی در عوض پرداخت امن و آتی را تضمین می‌کند.
- برای حواله بین بانکی ساتنا، باید در بانک مبدا حساب داشته باشید و شماره شبای مقصد را نیز بدانید.

جمع بندی

سامانه انتقال وجه ناخالص آنی یا همان ساتنا سیستمی است که برای انتقال وجه بین بانکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگر مبالغ انتقالی بیشتر از سقف کارت به کارت و حداقل ۵۰ میلیون تومان است می‌توانید از این ساتنا برای حواله بین بانکی استفاده کنید. اگر هم مبلغتان کمتر از این مقدار است سامانه پایا گزینه‌ی مناسبی برای انتقال است. در بیان فرق بین ساتنا و پایا همین بس که پایا محدودیت حداقلی ندارد ولی ساتنا دارد. همچنین در سامانه پایا واریز وجه به صورت گروهی

و در ساعت‌های ثابت مشخص انجام می‌شود. ولی حواله بین بانکی ساتنا آنی است و به صورت مورد به مورد انجام می‌شود.

سوالات متداول با پاسخ های کوتاه

ساتنا چیست؟

سامانه تسویه ناخالص آنی که برای انتقال وجه بین بانکی به صورت حضوری یا آنلاین کاربرد دارد.

مزایای ساتنا چیست؟

سرعت بالا، امنیت، جایگزینی مناسب برای چک رمزار، انتقال مورد به مورد و آنی. همچنین برخی از بانک‌ها ساتنا را بدون کارمزد انجام می‌دهند.

کارمزد ساتنا چقدر است؟

۰/۰۲٪ از وجه انتقالی.

ساعت کاری ساتنا چطور است؟

از ۸ تا ۱۴ روزهای شنبه تا پنج شنبه

در صورت اشتباه بودن شماره شبای مقصد تکلیف وجه انتقالی چیست؟

وجه موردنظر حداکثر تا پایان روز کاری بعد به بانک صاحب حساب حواله‌کننده واریز می‌شود تا به او عودت داده شود.

فرق پایا و ساتنا چیست؟

در ساتنا انتقال وجه به صورت موردی انجام می‌شود ولی در پایا ساعات واریز وجه ثابت و مشخص است و به صورت دسته‌ای انجام می‌شود. پس در ساتنا پرداخت وجه سریع‌تر از پایا صورت می‌گیرد. حداقل وجه انتقالی ساتنا ۵۰ میلیون تومان است ولی در پایا چنین محدودیتی وجود ندارد. همچنین سقف انتقال وجه پایا هم ۱۰۰ میلیون تومان است.

